

Tu 'un na vechiñu estado Washington xa 'á kuḗ chi tá káni na yuví na válí á köntiáa-na -na

Tutu yó'o kúú iin tutu tiḗ a-ntu ná kuntḗ ḗ ini na yuví xa 'á tu 'un na vechiñu estado Washington xa 'á na válí ra xa 'á kuḗ chi tá káni na yuví na válí á köntiáa-na -na ra káḗ n tutu yó'o xa 'á tutu tiḗ a na vechiñu nu 'ú iin tutu ká'nu naní Revised Code of Washington (Tutu Tiḗ a Na Vechiñu Xa 'á Kuḗ chi) (RCW), iin ḗḗ káḗ n xa 'á kuḗ chi xí'in iinka tutu naní Washington Administrative Code (Tutu Tiḗ a Na Vechiñu Xa 'á Na xa Sánto'o-na Na Kuḗ chi) (WAC), ḗḗ káḗ n xa 'á na xa sánto'o na vechiñu na kuḗ chi.

Á va 'a kúú-ḗ tu káni-yó na válí?

Áan, süvi kuḗ chi kúú-ḗ tu kúnḗ na chēe, tá tu 'un nána á táta á mástro á iinka na ntiáa na válí ra tu kúnḗ-na kani-ḗ na válí chi kúnḗ-na sánḗ ḗ -na na válí, ḗḗ ná kantíxa-na, va 'a saá ra ná lo'o va sánto'o-na na válí ra. Xíniñú'u-yó kuntḗ ḗ va 'a ini-yó na xa kúú na válí tá chikḗ ḗ ini-yó na xa sánto'o-yó-na tá tu 'un tu xa ká'nu kúú-ḗ á lo'o kúú-ḗ á kú'vi-ḗ ra saá kuvi kuntḗ ḗ ini-yó tu va 'a á v'a kúú-ḗ kani-yó-na. Iinka xíniñú'u-yó kuntḗ ḗ ini-yó tu va 'a kúntḗ ḗ ini na válí ra iinka tu kuḗ chi ká'nu á kuḗ chi lo'o sa -na. Átu kantíxa nána táta na válí ḗḗ xíniñú'u-na sánto'o-na na válí se 'e-na ḗḗ ná kutu 'va-na ra kúvi sánto'o kuénta-na na se 'e-na. Tu kani iinka na yuví iin ḗḗ lo'o ra kuḗ chi kúú-ḗ nu 'ú na vechiñu ra kōo kuḗ chi tu lo'o va sa nto'o-na -na ra xa ḗ xi nána táta-na ntiáyu ḗḗ ná sánto'o-na ḗḗ lo'o ḗḗ ná kutu 'va-na ḗḗ va 'a ra ná kantíxa-na tu 'un va 'a na chēe.

- RCW 9A.16.100: <https://apps.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=9A.16.100>
- WAC 110-30-0030: <https://apps.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=9A.16.100>

Na-ḗḗ kúú-ḗ tá kini káni na yuví iin ḗḗ lo'o ra kuḗ chi kúú-ḗ?

Kuḗ chi kúú-ḗ tá sánto'o iin na yuví iin ḗḗ lo'o ra xa 'á ḗḗ ikán kú'vi ḗḗ lo'o. Tu ḗḗ sana xḗ kuu-ḗḗ ra süvi kuḗ chi kúú-ḗ. Kuḗ chi kúú ḗḗ tá sánto'o-na ḗḗ lo'o tá tu 'un ḗḗ yó'o:

- (a) Sákana-na iin ḗḗ lo'o á xáñu ntiáa-na -ḗḗ á káyu -na -ḗḗ á xá'ntia-na -na;
- (b) Káni-na -ḗḗ xí'in íki nta'á-na;
- (c) Sákanta na yuví iin ḗḗ lo'o ḗḗ kúma ní nḗ xḗ nu ḗ nḗ kuḗ yḗ;
- (d) Ntási yu'ú á xḗ tḗn iin ḗḗ lo'o, ná kōkuvi ntaki'in-ḗḗ ḗḗ chí;
- (e) Sáyũ'u-na -ḗḗ xí'in yu chí á tu xḗ; á iinka
- (f) Sánto'o-na -ḗḗ tákua iin kana ntḗ xa á ku 'vi ḗḗ lo'o á iinka ḗḗ 'a xa 'á-ḗḗ kuvi ku 'vi á kuvḗ iin ḗḗ lo'o.

- RCW 9A.16.100: <https://apps.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=9A.16.100>
- WAC 110-30-0030: <https://apps.leg.wa.gov/WAC/default.aspx?cite=110-30-0030>

Na-ḗḗ kúú ḗḗ kuḗ chi tá ké'é na yuví iin ḗḗ lo'o?

Kuḗ chi kúú-ḗ tu ke'é iin na yuví iin ḗḗ lo'o á taxi-na ke'é iinka-na -ḗḗ chi saá káḗ n tutu tu 'un na vechiñu. Tu tiin iin na yuví iin ḗḗ lo'o, ḗḗ ntíxi sa'má á ḗḗ cha'lá, nu 'ú íyo ḗḗ ḗḗ-ḗḗ, á saká-na xḗ ní-ḗḗ ná ke'é-ḗḗ iinka-na, á sáyũ'u-na -ḗḗ ná ke'é-ḗḗ iinka-na chi saá kútóo-na á saá kútóo iinka-na, ra kuḗ chi kúú-ḗ. Míí nána táta ḗḗ lo'o xí'in míí na ntiáa ḗḗ lo'o xí'in iinka na ḗḗ tán kúú na yuví na kuvi ntakatia-na íki ku ḗḗ ḗḗ lo'o ra kuvi kotontosó-na -ḗḗ, ná kuntḗ ḗ ini-na tú xíniñú'u-na sákuchi-na -ḗḗ á sántuva 'a-na -ḗḗ.

- WAC 110-30-0030: <https://apps.leg.wa.gov/WAC/default.aspx?cite=110-30-0030>

Na-ñā kúú-ñā íxiko nā wálí?

Ká'ā n tutu tu 'un nā vechiñu ñā kuā chi kúú-ñā tu íxiko nā yuví iin ñā lo'o ñā ná ke'é-ñā -ñā ra kuā chi tu kúú-ñā tu sáká-ñā xī ní ñā lo'o á sáyú'u-ñā -ñā ná kuyachin ñā lo'o nū ú íyo nā kúní ñā yó'o:

- (a) Ke'é-ñā iinka-ñā á ku sū n-ñā xí'in-ñā ra cha'vi-ñā xí'in xú'un á iinka ñā 'a xā 'á-ñā;
- (b) Tavá-ñā nǎ'na á sánana-ñā ñā í í nā yuví á tavá-ñā nǎ'na tá ké'é-ñā iinka-ñā á sákuiso-ñā -ñā tá tu 'un xí'in computadora;
- (c) Ke'é-ñā iinka-ñā á sánana-ñā ñā í í-ñā ñā nū ú iinka nā yuví ná kusí í ini-ñā chi saá kutóo-ñā.

WAC 110-30-0030: <https://apps.leg.wa.gov/WAC/default.aspx?cite=110-30-0030>

Á kuvi kuntiaa iin nā kuā chi mií nā wálí se'e-í, átu lo'o va?

U 'un. Kuā chi kúú-ñā tu taxi-ún kuntiaa nā kuā chi nā wálí se'e-ún tu yā chí ke'é-ñā iin nā yuví á tí in u 'vǐ-ñā -ñā . Tu xā nǐ kǎ 'ā n nā vechiñu ñā vā 'a kúú-ñā kuyachin-ñā nū ú nā wálí á kuyachin-ñā nū ú nā wálí se'e-ún chi nā tá'án-ñā kúú-ñā , ra saá kántíxa nā vechiñu tá tu 'un nā sáchiñu veka ā á nā sáchiñu ve'e uelfér ra saá súvi kuā chi kúú-ñā.

Kuvi kakín-ñā kuā chi xā 'á iin nā yuví tu sánto o-ñā iin ñā lo'o ntō o-ñā xí'in iin nā kuā chí, nā yā chí ke'é iin nā yuví á tí in u 'vǐ-ñā , tu nā sánto o ñā lo'o kúú (a) nána táta-ñā ; á (b) nā ntiáa ñā lo'o; á (c) nā sáchiñu ntiáa nā wálí ra sánto o-ñā ñā lo'o ntō o-ñā xí'in iin nā yuví, nā súvi nána táta-ñā kúú-ñā , ra súvi nā ntiáa-ñā chi kōo nána táta-ñā , tu vā 'a xíní-ñā nā yuví ikán kúú nā kuā chí chí yā chí ke'é-ñā iin ñā lo'o ra vichin ká'ā n nā vechiñu ñā xíniñú'u-ñā kantíxa-ñā tu 'un-ñā xā 'á tu kuvi kuyachin-ñā nū ú nā wálí átu yó'o átu iinka ñuu.

RCW 9A.42.110: <https://apps.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=9A.42.110>

Ntáa kúú ñā tá vā'a ntiáa-ñā iin ñā lo'o?

Ká'ā n-ntu ñā kōntiáa nā yuví nā wálí se'e-ñā tá íyo nána táta nā wálí, á iinka nā ntiáa nā wálí, nā kōkúní-ñā kuntiaa-ñā iin ñā lo'o ra íyo ntǐvā 'a kúú-ñā chí átu kuvi ku 'vǐ ñā lo'o ra átu kuvi ku'vǐ-ñā á ntō'o-ñā iin tu ntó'o ra mií nána táta-ñā vā 'a kúntā ā ini-ñā ñā 'a xíniñú'u ñā lo'o ra kōkúní-ñā kuntiaa-ñā -ñā.

- (a) Tá kúní-ñā chíka ā ini-ñā tu íyo ntǐvā 'a-ñā ra ná kúntā ā ini-ñā tu xá'mi á xí'i nána táta nā wálí chí átu xā 'á-ñā kōkuvi kuntiaa-ñā -ñā.
- (b) Tu ntée nā wálí iin xíyo ve'e ra súvi kuā chí kúú-ñā chí átu vā 'a íyo-ñā tu vā 'a ntiáa nána táta-ñā -ñā.
- (c) Súvi kuā chí kúú-ñā tu ntá'vi kúú nā yuví átu kōo ve'e nū ú kuvi kuntee-ñā ra átu ntó'o nána táta nā wálí chí íyo iinka nā káni tá'án xí'in-ñā ra súvi kuā chí kúú-ñā chí átu vā 'a ntiáa-ñā ñā lo'o se'e-ñā.
- (d) Átu kōninto'o ñā lo'o ra íyo nǐ xǐ yo ra kōninto'o-ñā ra kuvi nǐ ntō 'o-ñā , ra saá tu kuā chí kúú-ñā átu ná sáma ñā íyo ra kuvi ntō'o-ñā tu ntó'o.
- (e) Íyo kuā 'á ñā 'a kuvi ntō'o nā wálí ra yó'o íyo sava ñā 'a kuvi ntō'o-ñā tu kōkúní nā chēe kuntiaa-ñā -ñā :
 - (i) Tu táxi-ñā kuxi ñā lo'o á táxi-ñā nū ú kuvi ku sū n-ñā á táxi-ñā sa'má kúntixi-ñā á kú'un-ñā xí'in-ñā veta tán ra xā 'á-ñā kuvi ku 'vǐ ñā lo'o chí kōkúní-ñā kuntiaa-ñā ñā lo'o, ra kōxá'ní-ñā mií-ñā xā 'á ñā lo'o, ra íyo ntǐvā 'a kúú-ñā chí kuvi ku 'vǐ ñā lo'o á ku'vǐ-ñā xā 'á ñā 'a kúma ní;
 - (ii) Ñā 'a sáva 'a nā yuví xí'in ñā 'a kōsáva 'a-ñā kuvi sánto'o-ñā iin ñā lo'o ra xā 'á-ñā átu kōkuvi kua'nu vā 'a-ñā á kōkuvi kutu 'va-ñā , ra kōxá'ní-ñā mií-ñā xā 'á ñā lo'o, ra saá tu íyo ntǐvā 'a-ñā chí kuvi ku 'vǐ ñā lo'o á ku'vǐ-ñā;
 - (iii) Tá tótóo sánto'o nána táta á iinka nā chēe iin ñā lo'o xí'in ñā 'a sáva 'a-ñā á ñā 'a kōsáva 'a-ñā , tá tu 'un tá kōkúní-ñā kuntiaa-ñā ñā lo'o ra kōkúní-ñā taxi-ñā ñā 'a xíniñú'u-ñā , ra kōxá'ní-ñā mií-ñā xā 'á ñā lo'o, ra íyo ntǐvā 'a-ñā chí kuvi ku 'vǐ ñā lo'o á ku'vǐ-ñā;

(iv) Tá tótóo kōkúní nána táta á iinka nā chēe kuntiaa-ñā ñā lo'o tá tu 'un kōkúní-ñā sákuenta-ñā ñā lo'o ra xā 'á-ñā kuvi ku 'vǐ ñā lo'o átu kōkuvi kua'nu-ñā á kōkuvi kutu 'va-ñā , ra kōxá'ní-ñā mií-ñā xā 'á ñā lo'o, ra íyo ntǐvā 'a-ñā chí kuvi ku 'vǐ ñā lo'o á ku'vǐ-ñā.

WAC 110-30-0030: <https://apps.leg.wa.gov/WAC/default.aspx?cite=110-30-0030>